

Awareness

Informatie- beveiliging en privacy

- Ga naar de url www.kahoot.it op je mobiel
- Vul de volgende Game Pin in:

Awareness

Informatie- beveiliging en privacy

- Ga naar de url www.kahoot.it
- Vul de volgende game pin in:

Willem Flink

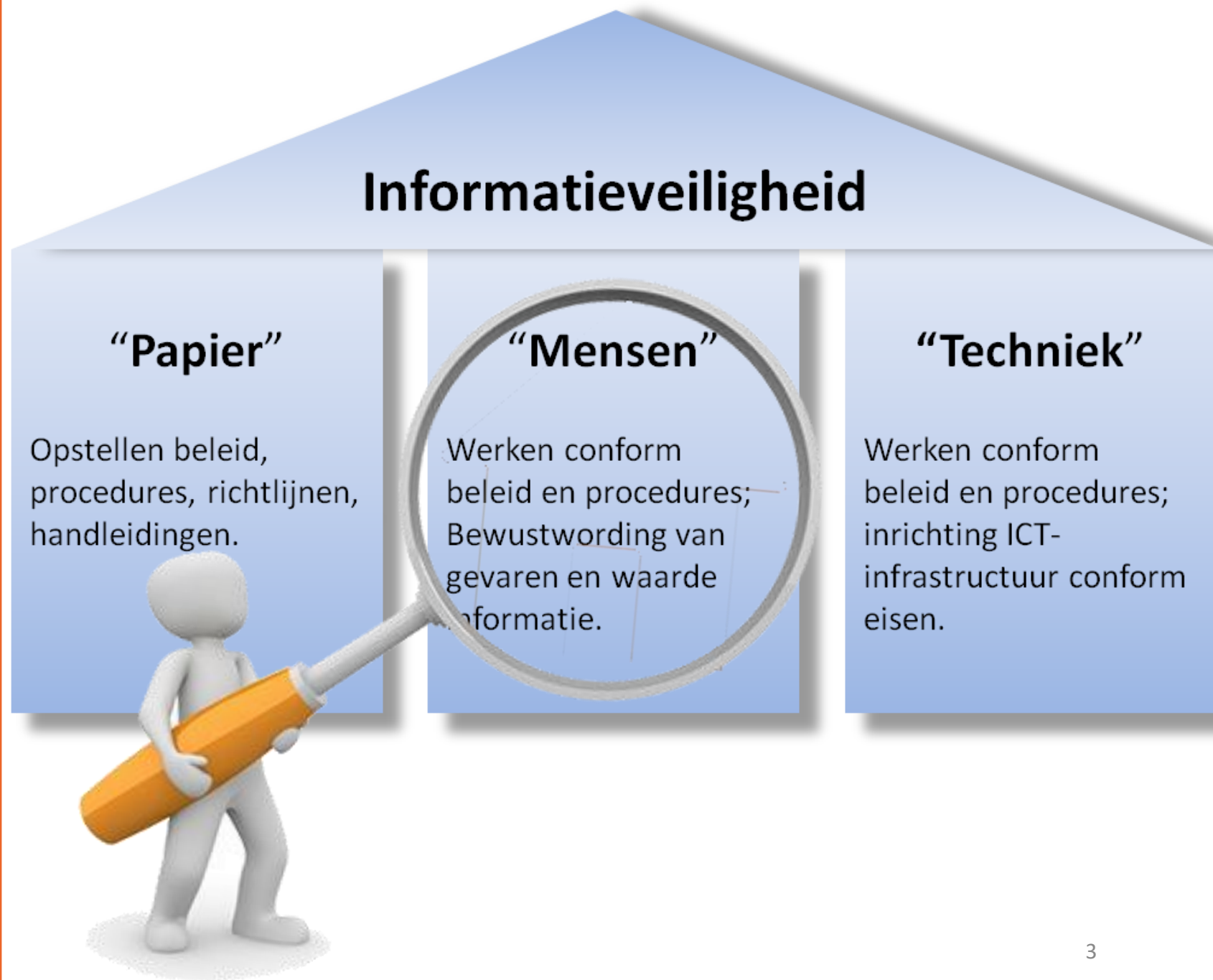

Jack Haagen

Ileen Smits

Focus op mensen

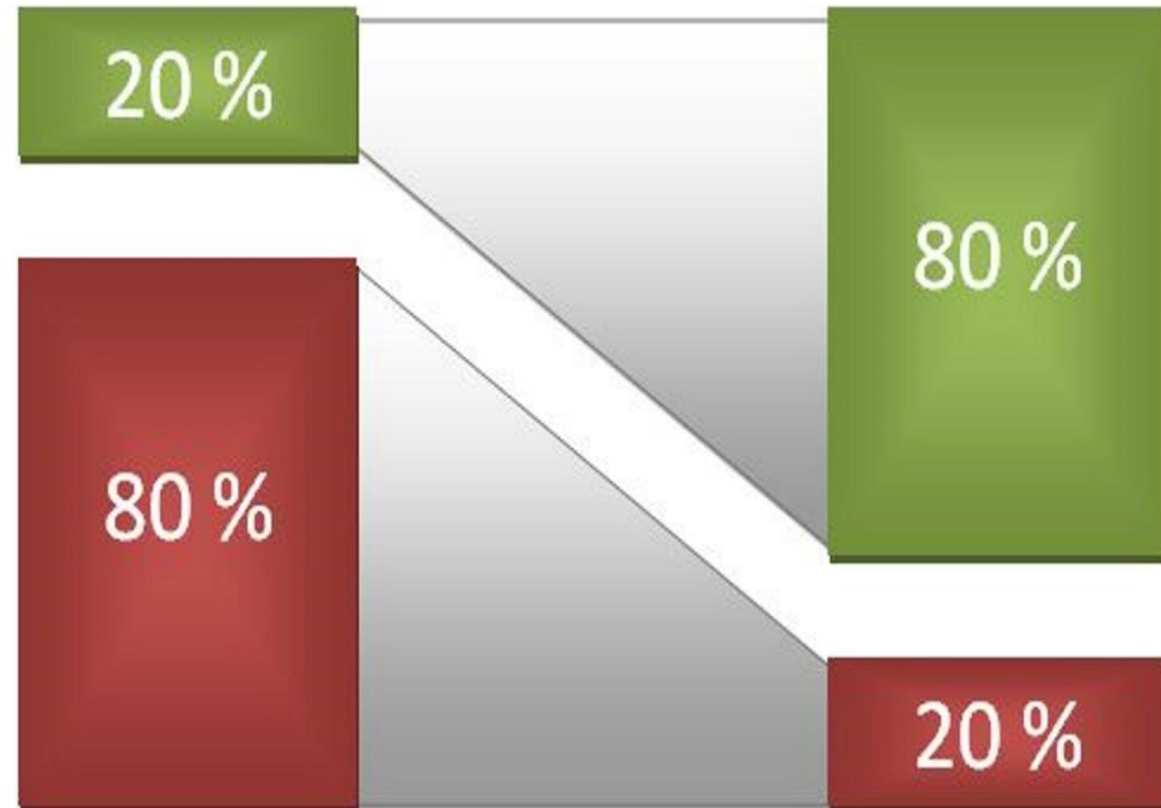
**Mens is
belangrijkste
schakel**

Mens is
belangrijkste
schakel

Inspanning

Resultaat

Alle begin
is moeilijk

Aanpak

Zadkine

- Regio Rotterdam
- 30 vestigingen
- 1.500 medewerkers
- 18.000 studenten

- Afdeling Informatiemanagement
- Jack Haagen, Projectleider

Doel

Aanpak

Middelen

Doel van de awareness campagne

- Gedragsverandering bij de medewerkers om het risico op schade door datalekken te verkleinen.
- Aantoonbaar vanwege aangescherpte wetgeving

Doel

Aanpak

Middelen

Aanpak

- Incidentmeldingen systeem op orde
- Richten op medewerkers die minder affiniteit met informatie en ICT hebben
- Positieve insteek, met z'n allen werken aan verbeteringen.
- Dus niet op basis van angst en bestraffen.
- Route = Aandacht → Herkenning → Nieuwsgierigheid → Erkenning → Kennis → Gedrag
- Awareness meting vooraf en achteraf

Doel

Aanpak

Middelen

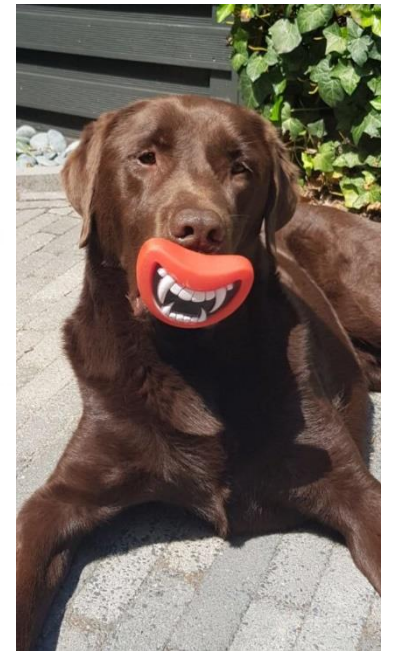
'Zadkine Alert!'

- Gedragsdeskundige
- Marketing en Communicatie
- Zorgschil
- Vormgever
- Algemene ondersteuning
- Integrale veiligheid
- Informatiemanagement

'Zadkine Alert!'

- Anders dan anders!!

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennnis
Gedrag

Middelen

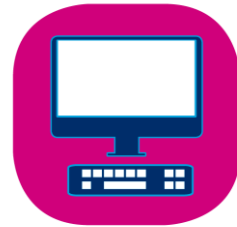
- Presentaties
- Posters, Flyers
- Nieuwsbrief, Mails, Prikbord, Pop-up's
- Campagne website en Intranet website
- Social media Twitter en Facebook
- Tissuebox
- Kaart met stickervel thuis bezorgd (van CvB)
- IBP Awareness sessies in teamverband
- Game

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

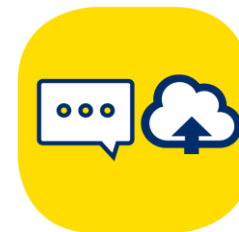
Ontwikkeld

“We hebben een schat aan informatie”

Toegang tot PC's

Delen van informatie

Mobiel werken

Phishing mails

Ontwikkeld

- Postercampagne
- Awareness sessie in teamverband
- Website met info en Q&A's
- Enquête

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

Omvang

- 4 weken wisselende posters
- 1 Pop-up
- 12 artikelen in Zadkine nieuwsbrief
- 7 e-Mail berichten
- 12 persoonlijke berichten op prikbord (div. onderwerpen)
- Tissuebox op elk bureau
- Kaart met stickervel via de post (van CvB)
- 48 IBP Awareness sessies in teamverband
- 650 medewerkers hebben awareness sessie bijgewoond
- (In 6 maanden)

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

Enquête

Enkele opvallende conclusies:

- ++ Kennis over het gebruik van wachtwoorden
- ++ Kennis van phishing mail
- Versturen van mail of telefonisch doorgeven met vertrouwelijke gegevens

Meting: november 2016 (25% respons)
en juli 2017 (12% respons)

Awareness en meldingen

Aandacht
Herkenning
Nieuwsgierig
Erkenning
Kennis
Gedrag

- Direct na de eerste posters een aantal incidentmeldingen
- Veel awareness sessies leverden ook direct meldingen op
- In totaal 64 incidentmeldingen van okt. 2016 t/m juli 2017
- Twee daarvan moesten bij Autoriteit Persoonsgegevens gemeld worden
- Bij één ervan moesten betrokkenen worden geïnformeerd
- Meeste meldingen betroffen verloren of gestolen laptops en telefoons, phishing maar bijvoorbeeld ook persoonsgegevens bij de printer/copier en dossiers in verhuisdozen

Borging

Het vervolg

- Meer gebruik maken van E-learning
- Mogelijk met specifieke onderwerpen per doelgroep
- Van vrijwillig karakter bewegen richting verplicht
- Na het project moet dit in een jaarlijkse cyclus komen.

Aanpak

Hoornbeeck

College

Willem Flink CDPO, Functionaris Informatiebescherming

6 Locaties

750 Medewerkers

6700 Studenten

IBP > afdeling Informatisering

Zo

begon

het

saMBO-ICT

Meldplicht Datalekken

Onderdelen campagne

Presentatie “Awareness”

Posteractie

Actie met “relatiegeschenk”

MBO Alert

Onderwerp gesprekscyclus

Informatie op Portaal

Presentatie -> Directie

Presentatie -> Studentenraad

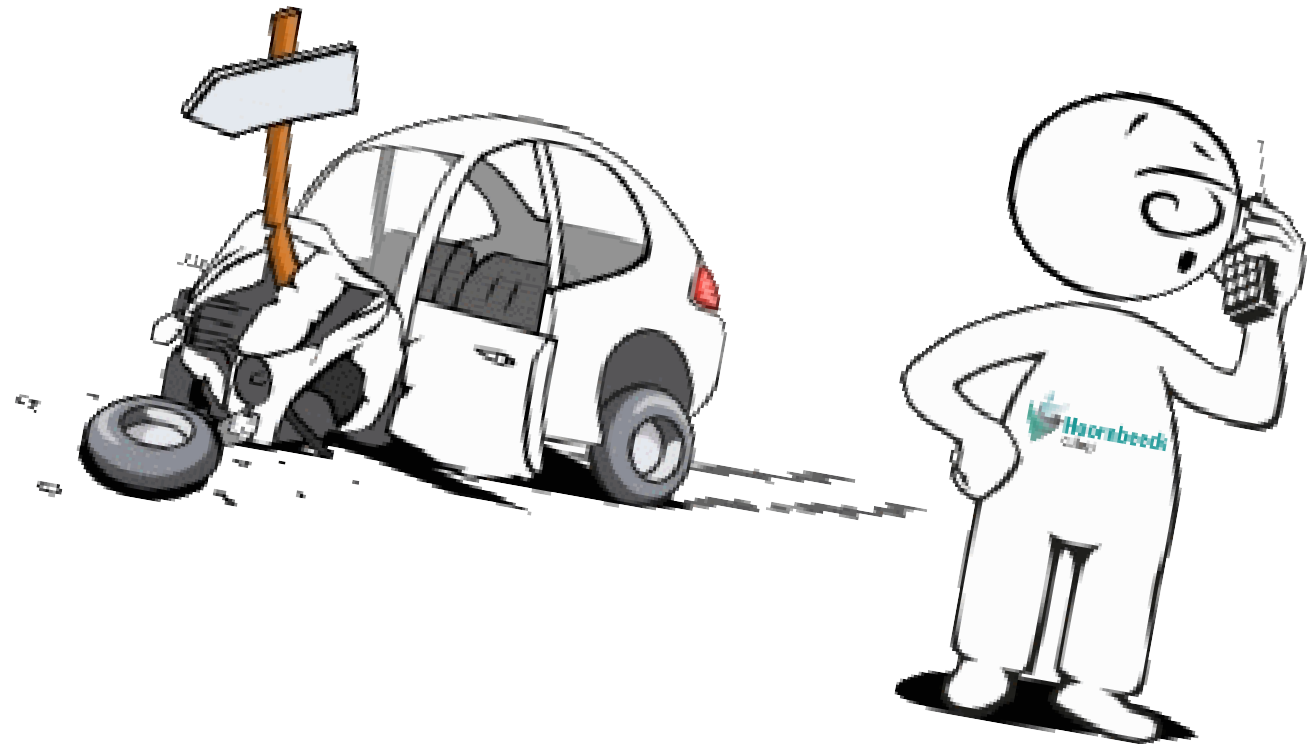
Presentatie OR

Voor wie?

Risico's

Schade voor de organisatie

Examen

fraude

Privacy

...soms

wat

overdreven?

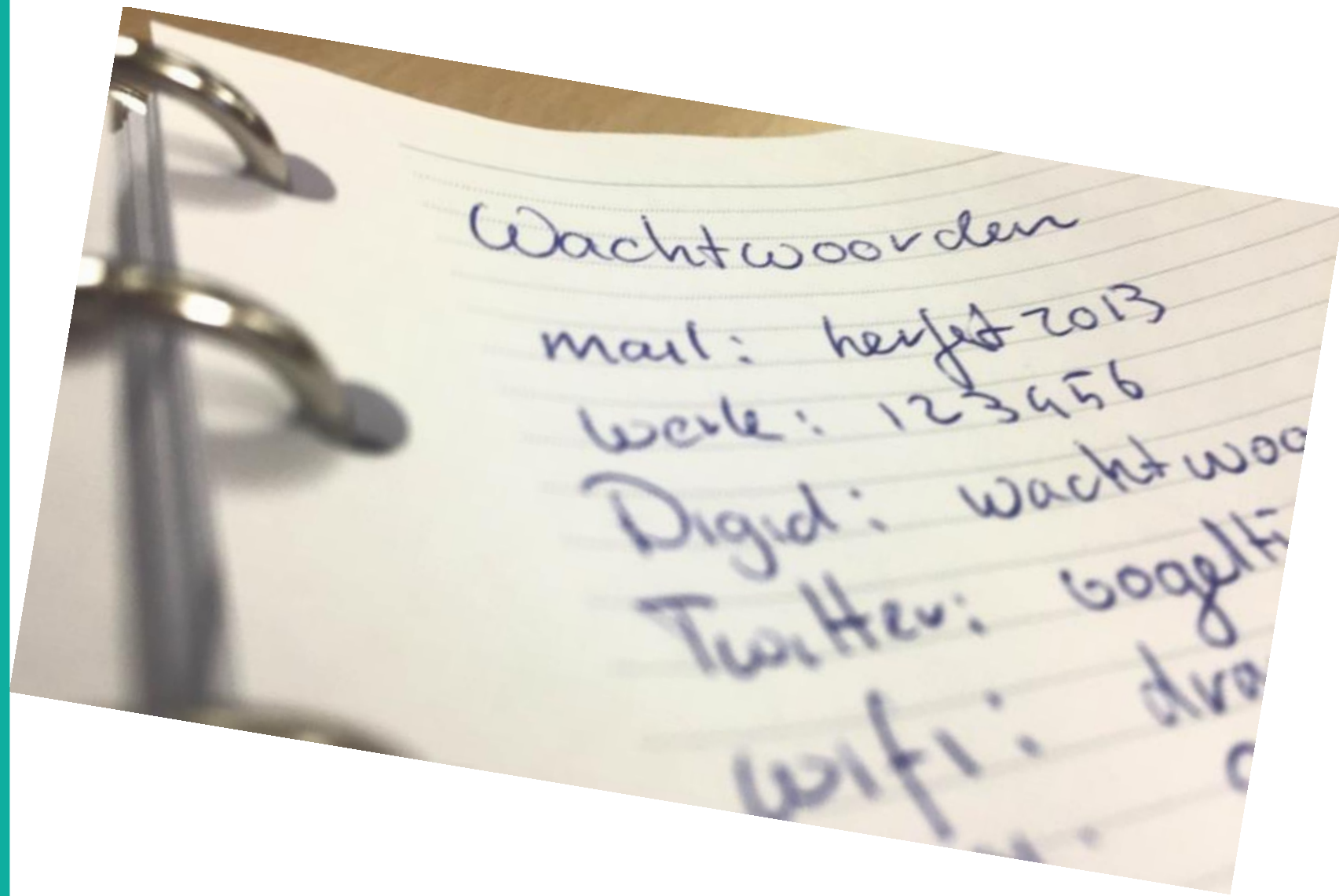
Voorkomen

is

beter dan...

Wachtwoorden of wachtzin

Weten wie
er meekijkt...

Identiteits- bewijs

Volledige kopie maken verboden

Uitzonderingen:

Overheden

Banken en creditcardmaatschappijen

Verzekeraars

Notarissen

Casino's

Paspoort nooit achterlaten

Geen kopie zonder cover

Zelf kopie maken:

Voor wie

BSN twee plaatsen doorhalen

Foto afschermen

Kopie terugvragen

Herkenbaarheid

door logo

Hoornbeek College
Start Nieuws Teams Locaties Sectoren Platformen Algemeen Beleid **Helpcentrum** Zoeken...
Hoornbeek Informatie Portaal
Je hebt wél iets te verbergen!
Waarschuwing: Malware steelt wachtwoorden én installeert ransomware
Onderzoekers waarschuwen voor kwaadaardige Word-documenten die wachtwoorden stelen

Hoornbeek College
Start Nieuws Teams Locaties Sectoren Platformen Algemeen Beleid Helpcentrum Zoeken...
ICT-Helpcentrum

Start	ICT-Servicedesk	Actuele ICT storingen	Informatiebeveiliging en Privacy (IBP)	Wie is de sitebeheerder	ICT-Medewerkers	ICT-Portaal
-------	-----------------	-----------------------	---	-------------------------	-----------------	-------------

Uitleg over Social Engineering
1:45 | 2 Views | HC-IBP

(Engels)The 5Ws and 1H of Ransomware ... 24 mei Flink, W. (FkW) 32
Phishing herkennen ... 25 april Flink, W. (FkW)

Posteracties

Grootste risico?

Dat zit tussen je toetsenbord en je bureaustoel

Veel ongelukken op de weg ontstaan door fouten van de bestuurder.
Dit is op de digitale snelweg niet anders.
Ook daar geldt dat de bestuurder van de computer de zwakste schakel is in de beveiliging.

Wat te doen?

Denk na voordat je ergens op klikt of iets achterlaat op internet

Meer informatie?

HIP → Helpcentrum → IBP site

Uitlenen?

Waarom je wachtwoord dan wel?

Jouw tandenborstel leen jij waarschijnlijk nooit uit, zelfs niet aan je partner.
Waarom zou jij dan wél een persoonlijk wachtwoord aan iemand anders geven?
Niemand heeft het recht om jouw wachtwoord te weten. Niemand!
Beschouw je wachtwoord als je tandenborstel.

Tip:

Gebruik voor iedere toepassing een uniek wachtwoord
en verander je wachtwoord als iemand hem kent

Meer informatie?

HIP → Helpcentrum → IBP site

Tissuebox

MBO Alert

The screenshot shows the MBO Alert app interface. At the top, there are three main sections: 'spelwitleg' (game rules) with a list icon, 'MBO ALERT!' with a warning icon, and 'hulplijnen' (help lines) with a curved arrow icon. Below 'spelwitleg' is a stopwatch icon showing '07s'. Below 'MBO ALERT!' is a question card: 'vraag 01 van 15' and 'Na een schooltje plaats je foto's van het klassenuitje op Instagram. Mag dat?'. Below 'hulplijnen' are three options: 'app mij nu' with a speech bubble icon, 'helpt wegstrepen' with a '50X50' icon, and 'keuze anderen' with a percentage icon. The question card lists four options: a) 'Ja, speciaal hiervoor heb ik toestemming gekregen', b) 'Ja, want het zijn mijn leerlingen', c) 'Ja, want het is mijn Instagram account', and d) 'Ja, want er is ooit toestemming gevraagd'. At the bottom, there is a speaker icon, a person icon, a building icon labeled 'mbo', and three cloud icons.

spelwitleg

MBO ALERT!

hulplijnen

07s

vraag 01 van 15

Na een schooltje plaats je foto's van het klassenuitje op Instagram. Mag dat?

a Ja, speciaal hiervoor heb ik toestemming gekregen

b Ja, want het zijn mijn leerlingen

c Ja, want het is mijn Instagram account

d Ja, want er is ooit toestemming gevraagd

app mij nu

50X50 helpt wegstrepen

keuze anderen

voortgang

mbo

Zorruug dat je
erbij komt

 REGIEGROEP IBP IN HET MBO

Kennisnet

SURF

saMBO-ICT

Vervolg campagne

Presentatie Specifiek onderwerp

Posteractie

Actie met “relatiegeschenk”

MBO Alert

Fishing mails

On-line Quizes

Meten is ...

Is meten
weten en is
het weten te
meten?

IBP

Security

Award

Mail voor 1 november
campagnemateriaal naar
f.poon@aventus.nl

Uitreiking is 14 december

Stelling 1

Eerst regel ik alle procesmatige en technische maatregelen, daarna het creëren van awareness.

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Niet mee eens
- Helemaal niet mee eens

Stelling 2

Bij awareness dreig ik met sancties die kunnen worden opgelegd, daar schrikt men van.

- Bij ons is de boete al in de begroting opgenomen.
- Daar schrikt men niet van, de rekening is voor het CvB.
- Angst is in dit geval een goede raadgever.
- Ik praat bijna nooit over sancties.

Stelling 3

Verandering van gedrag begint bij het CvB.

- Dan gaat de verandering te lang duren.
- Die komen het laatst aan de beurt.
- Die weten het toch al?
- Laat mij maar met de teams beginnen.

Stelling 4

Ik ben al klaar met het creëren van awareness binnen mijn organisatie.

- Ik wel
- Ik moet nog beginnen
- Huh... awareness?
- Awareness is een oneindige cyclus

Hoe nu verder?

E-learning

- Voor MBO
- Content gericht op doelgroepen binnen organisatie
- Continu leren
- Meetbaar
- Groot bereik
- 2 Keer per jaar gezamenlijk content bepalen

Interesse? Spreek mij aan, laat je naam achter op inschrijfformulier of mail naar

ismits@educate2work.nl

Vragen?

Willem Flink
fkw@sorg.nl

Jack Haagen
j.haagen@zadkine.nl

Ileen Smits
ismits@educate2work.nl